

LEVENT KIRCA'NIN BURUK VEDASI

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.

Cuma, 16 Ekim 2015 06:59 -

Türk sinema ve tiyatrosunun yetenekli oyuncusu Levent Kırca 12 Ekim günü veda etti.

Oynadığı birçok film ve tiyatro eserinden başka 1986-2010 yılları arasında 24 yıl izleyiciyi televizyon ekranlarına kilitleyen Kırca, üstün yeteneği ve zekâsıyla mizah edebiyatımıza unutulmaz tipler armağan etti.

Bu büyük mizahçı, siyasi iktidarın baskıları yüzünden midir, yoksa artık kendine tekrar etmeye başladığından mıdır, televizyonlarda yer bulamadı. Ulusal Kanal'da oyunlarını devam ettirmek istedi fakat ekibini kuramadı. Siyasete atıldı. Oyunlarını büyük bir zevkle izleyen halkın aynı ilgiyi politikada da kendisine göstereceğini sanmış olmalı ki 2009'da DSP'den Üsküdar Belediye Başkanlığına aday oldu fakat başkanlık yarışında dördüncü olabildi. 2011'de Ulusal Kanal yönetim kurulu başkanlığına getirildi. İşçi Partisi'ne girerek yönetim kadrolarına seçildi. Fakat onun İP'e girmesinin bu partinin oylarını artırmadığı görüldü. 30 Mart 2014 yerel seçimlerinde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na adaylığını koydu fakat 0.02'ye tekabül eden 15.232 oy alabildi.

Bu durum, başka birçok sanatçının politikaya soyunduğunda görüldüğü gibi halkın sanatla politika arasında bir ayırım yaptığını gösteriyor. Onun yerine hangi ünlü ve sevilen sanatçı olsaydı, aynı durumla karşılaşacaktı.

LEVENT KIRCA'NIN BURUK VEDASI

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.

Cuma, 16 Ekim 2015 06:59 -

Sanatçıyı en son 29 Eylül 2012'de Yenimahalle'de Nazım Hikmet Kültür Merkezi'nde oynadığı Azınlık adlı oyununda kalabalık bir toplulukla izledim. O gün aldığım not şöyleydi: *"Kırca oyunu tamamen politikleştirmek için zorluyor. Alkış almak için bazı kişi ve kurumları istismar ediyor."*

KELEBEĞİN RÜYASI

Onun programlarını yıllarca televizyonlarda gülümseyerek ve ilgiyle izledim fakat 3 Mart 2013'te Aydınlık'ta yayımlanan bir yazısı bana *"kendisine yazık ediyor"* dedirtti. Konu Şubat 2013'te gösterilme giren Kelebeğin Rüyası adlı filmi. Yılmaz Erdoğan'ın benim de izlediğim, birçok ödüller alan filmini Levent Kırca beğenmemiştir. Onun filmin sanatsal başarısı hakkındaki yargılarını eleştirecek değilim. Bu konuda sözü uzmanlarına bırakmak gerekir. Fakat onun eleştirdiği bir olay vardı ki kan dondurucuydu. Kırca, İkinci Dünya Savaşı yıllarında Zonguldak çevresi köylülerinin maden ocaklarında zorla, angarya olarak çalıştırılmasının eleştirilmesine karşıydı. Aynı konuda gazetenin başyazarı Doğu Perinçek de bir yazı yazmıştı. Levent Kırca o yazıdaki yargıları tekrar ediyordu.

Perinçek'e ve onun görüşlerini tekrar eden Kırca'ya göre, Zonguldak madenlerinde, köylülerin çok kötü koşullar altında esir gibi çalıştırılmasını göstermek Atatürkçülüğe aykırıydı! Çünkü Atatürk öleli daha birkaç yıl olmuştu ve Cumhuriyet Atatürk Cumhuriyeti idi. Hükümet kömür üretimi için köylüleri angarya olarak çalıştırmak zorundaydı.

Bu nasıl bir Atatürkçülüktü böyle!

LEVENT KIRCA'NIN BURUK VEDASI

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.

Cuma, 16 Ekim 2015 06:59 -

Bu durum bana Perinçek'in ve Kırca'nın görüşlerindeki sınıfsal kaynakları düşündürdü. Besbelli ki, 1940'larda ülkeyi tek parti halinde yöneten burjuvazinin politikalarını savunuyorlardı. Perinçek'in babası hukukçu, Kırca'nın babası ve annesi ise öğretmendi. Onların Zonguldak maden ocaklarında ölesiye çalıştırılmaları mümkün değildi. Benim babam ise bir köylüydü ve angarya nedeniyle değilse de daha 1930'lardan başlayarak birkaç kez Zonguldak maden ocaklarında taş işçisi olarak çalışmış, nefes darlığına belki de orada yakalanmıştı. (1953'te, 49 yaşında öldü!)

16 Şubat 2014 tarihinde paylaştığım "Zonguldak'ta Amele" başlıklı yazımda babamın Zonguldak macerasını anlattıktan sonra buradaki angaryayı uygun görenleri ad vermeden şu sözlerle eleştirmiştim: *"Sabri'nin evlatlarının derin halkçılık düşüncesinin tarihsel kaynaklarını tahmin etmek güç olmasa gerek... Kelebeğin Rüyası filminde İkinci Dünya Savaşı yıllarında maden ocaklarında ölesiye angarya çalıştırılan köylüleri izleyince duygulanmamız bu yüzdendir. O yıllar işleri tıkırında olanların siyasi varisleri, bunları gösterdiği için bir de utanmadan senaristleri suçlarlar."*

Kırca'nın tahtını sallayan sanırım gerek politik tutumu, gerekse kendini tekrar eden sanatıdır. Bu nedenle buruk bir veda ile ve bende de buruk duygular bırakarak ayrıldı. (15 Ekim 2015)